

De inktzwarte gevolgen van greenwashing

De duurzaamheid van producten en diensten wordt steeds meer een belangrijk element om klanten en investeerders te lokken. De verleiding om daarover ronkende verklaringen te doen om een concurrentieel voordeel te bekomen, kan daarom groot zijn. Als ecologische claims evenwel onjuist, misleidend of niet-verifieerbaar zijn en er dus aan greenwashing wordt gedaan, kan het beoogde positieve effect erg negatief uitdraaien. Of hoe de zaken te rooskleurig voorstellen, inktzwarte gevolgen kan hebben.

Meer dan ooit wordt belang gehecht aan het milieu, aan ecologie en aan duurzaamheid. Bedrijven spelen hier maar al te graag met positieve milieuclaims allerhande. Al te vaak blijkt de boodschap evenwel (deels) gebakken lucht. Een zogeheten “sweep” van de Europese Commissie van een heel aantal websites van bedrijven uit verschillende sectoren leidde tot de vaststelling dat er in meer dan 42% van de gevallen redenen waren om aan te nemen dat de groene claims greenwashing uitmaakten^[1].

In België kan greenwashing worden aangepakt op basis van specifieke sectorale wetgeving of normen en op basis van het algemeen verbod op oneerlijke en misleidende handelspraktijken uit het Wetboek Economisch Recht. De Economische Inspectie staat in voor handhaving. Inbreuken kunnen potentieel tot een strafrechtelijke geldboete van 80.000,00 EUR leiden (of 4% van de jaaromzet, als dat een hoger bedrag is). Nodeloos te zeggen dat de imagoschade nog veel ernstiger kan zijn.

Opletten geblazen dus, te meer ook andere actoren, zoals de concurrentie, de mededingingsautoriteiten en andere stakeholders bedrijven verantwoordelijk kunnen stellen voor greenwashing.

Zo werd eind 2021 in Italië een onderneming veroordeeld om haar “vage, valse en niet-verifieerbare groene claims” te verwijderen van iedere drager en dit op vordering van een concurrent. De beslissing van de rechter moest bovendien gedurende 60 dagen op de website van

de onderneming worden gepubliceerd. De Italiaanse rechtbank baseerde zich op de Richtsnoeren van de Europese Commissie voor de toepassing van de Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken, die verduidelijken dat handelaren hun groene claims op duidelijke, specifieke, correcte en ondubbelzinnige wijze moeten presenteren én dat zij hun claims met bewijs moeten kunnen staven. Het vergt weinig verbeeldingskracht om deze beslissing, die toch wel wat (fijn?) stof heeft doen opwaaien, naar een Belgische context over te zetten[2].

Maar wat maakt een milieclaim nu vals of misleidend? De [Guidelines van de FOD Economie](#) verduidelijken dat een brede waaier aan handelspraktijken onder het concept greenwashing kunnen vallen: “Al de vormen van handelspraktijken waarbij een onderneming zich groen(er) voordoet om een product of dienst te kunnen verkopen. Zowel impliciete als expliciete, ecologische of milieubeweringen over een product (of dienst), over een van de fasen ervan (zoals bv. productie, verpakking of distributie), of zelfs over een actie gericht op duurzame ontwikkeling kan worden beschouwd als greenwashing en dit zowel in de B2C-relaties als in de B2B-relaties.”

De boodschap is duidelijk: bedrijven moeten bewust zijn van het ruime toepassingsgebied van greenwashing en kijken maar beter met een kritisch oog naar hun milieclaims. Voormelde Guidelines reiken in dat verband nuttige handvatten aan, met concrete tips om greenwashing te herkennen en te vermijden.

In een volgende nieuwsbrief zullen we dieper ingaan op de initiatieven die worden genomen vanuit de hoek van niet-financiële rapportering om bedrijven ertoe aan te zetten transparant informatie te verschaffen over hoe groen en duurzaam hun producten en diensten zijn[3].

Voor meer informatie over dit topic kan u zich richten tot [Geert De Buyzer](#) en [Celine De Buck](#).

[1] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_21_269

[2] Zie o.m.: <https://www.forbes.com/sites/edgarsten/2021/12/08/alcantara-wins-major-court-battle-against-greenwashing/?sh=65dd25c21cb3>

[3] Zie o.m. het voorstel voor de zgn. [Corporate Sustainability Reporting Directive](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021PC0189&from=EN) (“CSRD”):
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021PC0189&from=EN>

De Burburestraat 6-8 bus 5 2000 Antwerpen

t. +32 3 260 98 60 | +32 2 790 44 44

Regentschapsstraat 58 bus 8 1000 Brussel

info@schoups.be

www.schoups.com